

Vlucht naar de Toekomst

Nieuwsbulletin van de Stichting behoud Duivensport

Nr.3 – Maart 2026

Van de Redactie	1
Harry Tubee	2
Marten van Urk	4
Rudy Patist	6
Uit de oude doos (1948)	9
Michel Beekman	11
Influencers – Flore Clarisse	17
De veranderde kijk op diersporten	19

21	Sputtende jongen
23	Jaco van Nieuwamerongen
25	Adana Wamduiven
28	De dierenarts
29	Nieuws van de SBD

Van de redactie

Beste lezers en lezeressen,

Voor u ligt het derde nummer van ons nieuwsbulletin *Vlucht naar de Toekomst*. Ook het tweede nummer is weer goed ontvangen. Uit de vele positieve reacties blijkt dat het bulletin graag wordt gelezen, wat zich eveneens vertaalt in een groeiend aantal lezers. De bekendheid van de SBD neemt dankzij *Vlucht naar de Toekomst* zichtbaar toe — iets waar wij uiteraard heel blij mee zijn.

In dit nummer treft u ditmaal 13 rubrieken aan. Naar verwachting zullen ook de volgende edities ongeveer een zelfde aantal rubrieken bevatten. Dit is uiteraard mede afhankelijk van de hoeveelheid kopij die wij ontvangen.

We openen deze editie met de rubriek *Een mentor vertelt*, waarin Harry Tubee uit het mooie Limburgse Thorn wordt voorgesteld. Recent verzorgde hij een presentatie over de duivensport in een ouderencentrum in zijn woonplaats — een echte ambassadeur van onze sport. In *Donateur in beeld* vindt u ditmaal een interview met onze stille kracht achter de SBD, Marten van Urk, die een belangrijke bijdrage levert aan de professionele uitstraling en bereikbaarheid van de SBD. Voor de rubriek *Beginner in beeld* laten we deze keer herintreder Rudy Patist uit Drachten aan het woord. In *Van het net geplukt* beschrijft Michel Beekman hoe hij in 2017 zijn beste jongeduivenseizoen ooit beleefde en hoe hij destijds te werk ging. Mogelijk kan zijn aanpak dienen als richtlijn voor beginners en herstarters die op zoek zijn naar een passend systeem.

In de rubriek *Uit de oude doos* vindt u deze keer een artikel uit de eerste jaargang van het NP Orgaan van 29 juli 1948, over nachtvliegers — destijds een grote bijzonderheid. In de nieuwe rubriek *Influencers* staat iemand centraal die zelf geen duiven heeft, maar haar liefde voor duiven niet onder stoelen of banken steekt: fotograaf Flore Clarisse. In *Lange adem* adviseert Jaco van Nieuwamerongen starters om zich in eerste instantie te richten op het opbouwen van een goede vliegploeg, voordat zij hun focus verleggen naar prestaties. Kees van Kollenburg, bestuurslid van de VCN (Vliegroller Club Nederland), vertelt in *Andere Vliegduivensporten* over zijn ervaringen met de Adana Wamduif. En onze bekende *voedingsspecialist Willem Mulder* legt uit wat u kunt doen tegen spuitende jongen — een euvel waar jaarlijks talloze liefhebbers mee worstelen.

Tot slot schrijft *dierenarts Harry Arts* over de onzekerheid waarin we nu verkeren ten aanzien van het komende vliegseizoen en over de voorbereidingen die men kan treffen op het medische vlak.

Wanneer bij een artikel geen naam van de auteur wordt vermeld, is het betreffende stuk geschreven door de redactie. We sluiten weer af met het laatste nieuws over de SBD.

De redactie bestaat uit:

- **Hoofdredacteur:** Nico van Veen
- **Redactieleden:** Simon Kuipers en Hans van Veen
- **Eindredacteur:** René Dalmolen

Een mentor vertelt

Harry Tubee uit Thorn, mentor afdeling 4 – Noord-Limburg

In deze rubriek wordt iedere maand een mentor voorgesteld die zich inzet voor het begeleiden van (her)intredende liefhebbers. Deze keer is dat de 66-jarige Harry Tubee uit het beroemde witte stadje Thorn in Limburg.

Harry begon op 28-jarige leeftijd met de duivensport, nadat hij twee jaar eerder de duiven van zijn vader had verzorgd toen deze in het ziekenhuis lag. Inmiddels kan hij terugkijken op vele mooie successen, waarvan het winnen van de 1e nationaal en 2e internationaal Barcelona in 2007 zonder twijfel zijn mooiste herinnering is.

Harry komt uit een echte duivenfamilie. Zowel zijn vader als drie ooms speelden al vóór de Tweede Wereldoorlog met duiven. Tijdens deze oorlog ontdekten de Duitsers bij zijn opa de duiven die daar ondergedoken zaten. Een van Harry's ooms, op wiens naam de duiven stonden, kreeg hiervoor een hoge boete en moest bovendien drie maanden dwangarbeid verrichten bij een molenaar.

Harry is altijd nauw betrokken gebleven bij de duivensport. Zo was hij meer dan dertig jaar penningmeester van PV De Gevleugelde Vrienden, een vereniging die recent is

gefuseerd met *De Vredesduif* uit Wessem en nu bijna dertig leden telt. Sinds kort is hij bestuurslid van vlieggebied Noord-Limburg.

Sinds 2011 kampt Harry met hartproblemen en in de afgelopen jaren is hij meerdere keren opgenomen geweest in het ziekenhuis. De duiven geven hem niet alleen afleiding; hij zou ook niet zonder de dagelijkse verzorging kunnen. Daarnaast vindt hij het belangrijk – en vooral leuk – om de duivensport actief te blijven promoten. Dat deed hij vroeger al, toen zijn kinderen nog klein waren, door presentaties te geven op scholen. Ook nu zet hij zich daar nog regelmatig voor in. Zo verzorgde hij eind januari een presentatie over de duivensport in ouderencentrum Sterrenbosch in zijn woonplaats Thorn.

Harry geeft aan dat er in zijn regio de afgelopen jaren nauwelijks nieuwe leden zijn bijgekomen, op één uitzondering na: de kleindochter van een liefhebber. Dat voorbeeld illustreert volgens hem meteen het grotere probleem. In Limburg laat de vergrijzing zich binnen de duivensport nog nadrukkelijker voelen dan bijvoorbeeld in het noorden van het land. Van de ongeveer 900 duivenliefhebbers in de provincie zijn er maar liefst 650 ouder dan 65 jaar. Toch gelooft Harry dat de duivensport zal blijven bestaan, zij het in een andere, modernere vorm. Die modernisering brengt echter ook hogere kosten met zich mee. De duivensport is nu al geen goedkope hobby en het financiële aspect kan daardoor een belemmering vormen voor mensen die het niet al te breed hebben.

Daarnaast ziet hij op bondsniveau meerdere uitdagingen die om een oplossing vragen. Zo noemt hij de toenemende roofvogelproblematiek en het feit dat in veel nieuwbouwwijken het houden van duiven simpelweg niet is toegestaan. Volgens Harry zijn dit ontwikkelingen die het voor nieuwe liefhebbers extra moeilijk maken om in te stappen.

Dat er mensen zijn die hun schouders onder de toekomst van de duivensport willen zetten, vindt Harry bewonderenswaardig. Daarom hoefde hij niet te twifelen toen hem werd gevraagd mentor te worden voor de Stichting Behoud Duivensport. In het verleden heeft hij al vaker liefhebbers begeleid. Hij zou het mooi vinden als een van zijn kleinkinderen ooit met de duivensport zou willen beginnen en hij die dan wegwijs in de duivensport maken.

Zolang zijn gezondheid het toelaat, zal Harry zijn steentje bijdragen aan het behoud van de duivensport, iets waar de SBD zeer blij mee is.

Donateur in beeld

Marten van Urk – PigeonSoft Solutions

Achter elke stichting staan mensen die liever níét op de voorgrond treden. Mensen die niet roepen, maar doen. Voor Stichting Behoud Duivensport is Marten van Urk zo'n stille kracht. De 39-jarige Marten, afkomstig uit Urk en eigenaar van PigeonSoft Solutions, is al geruime tijd een onmisbare donateur en steunpilaar voor onze stichting. Met zijn technische kennis en betrokkenheid heeft hij een grote bijdrage geleverd aan de professionele uitstraling en bereikbaarheid van de SBD. Zo bood Marten ons al direct nadat de stichting was opgericht aan om zowel onze website als de Helpdesk gratis te bouwen en te onderhouden. Hier hebben wij dankbaar gebruik van gemaakt.

Marten is iemand die liever achter de schermen blijft, maar wel altijd bereid is om zijn expertise in te zetten voor het grotere doel. Geen woorden, maar daden. Recent heeft hij een plugin gebouwd voor onze digitale bibliotheek, waarmee waardevolle kennis en documentatie voor de toekomst van de duivensport behouden blijft. Zijn inzet laat zien hoe belangrijk betrokken donateurs zijn voor het voortbestaan van onze sport. Niet alleen financieel, maar vooral ook door het delen van kennis, tijd en kunde.

Marten van Urk heeft al sinds zijn kinderjaren duiven. Via zijn vader rolde hij in de duivensport, met wie hij nog altijd in combinatie vliegt. Samen hebben zij zich toegelegd op de zware marathonvluchten. Eén van hun mooiste successen was het winnen van de 24e Nationaal Barcelona, een ervaring die hen altijd zal bijblijven. Samen met zijn vader en sportvriend Jan Bakker zaten ze gespannen te wachten op de thuiskomst van de duiven. Marten had vooraf al aangegeven er zeker van te zijn dat er rond 11.15 uur een duif zou arriveren. De verbazing en blijdschap waren dan ook groot toen hun eerste duif inderdaad rond dat tijdstip verscheen en om 11.16 uur werd geklokt.

Behalve de postduivensport heeft Marten nog een andere grote passie: software ontwikkelen. Al op zestienjarige leeftijd begon hij met programmeren. Eerst bouwde hij websites, later ontwikkelde hij complete bedrijfssystemen. De combinatie van techniek en duivenpassie leidde uiteindelijk tot zijn eigen bedrijf: **PigeonSoft Solutions**.

In eerste instantie richtte Marten zich op de ontwikkeling van een meldsysteem. Dit systeem ontstond jaren geleden als proef, met als doel de werkdruk bij meldposten te verminderen. “Het idee is simpel: de liefhebber meldt bij de vereniging en automatisch worden alle bovenliggende partijen van die melding voorzien. Fondclubs, internationaal – alles in één keer. Geen faxen meer zoals in het ZLU-tijdperk.”

Na succesvol proefdraaien tijdens taartvluchten werd het systeem verder uitgebreid. Ronald Geerdink kwam vervolgens met het idee om het verloop van ZLU-vluchten te volgen via een schaduwlijst. Daarnaast ontstond een samenwerking met PIPA voor internationale meldingen, een samenwerking die tot op de dag van vandaag naar volle tevredenheid verloopt.

Een volgende stap was het ontwikkelen van een computerprogramma waarmee de duivenadministratie eenvoudig en snel kan worden bijgehouden. Het idee voor zo’n duivenmanagementprogramma had Marten al op zijn zestiende. “Door de jaren heen heb ik veel systemen ontwikkeld, maar er ook minstens zoveel weer verwijderd. Tot vorig jaar: toen had ik eindelijk software waar de liefhebber echt iets aan heeft.”

Het duivenadministratieprogramma dat hij ontwikkelde, heet **PigeonCloud**. Dit programma maakt het bijhouden van duivenadministratie overzichtelijk en efficiënt. De basis bestaat uit standaardgegevens per duif, maar het programma gaat veel verder. Zo kunnen eigenschappen op het gebied van bouw en prestaties worden vastgelegd, is er een digitale hokindeling zodat precies duidelijk is waar elke duif thuishoort, en bieden dashboards inzicht in prestaties en kweekresultaten. Een opvallende functie is het inlezen van stambomen met behulp van AI. “Je uploadt een afbeelding of PDF, de AI analyseert de gegevens en geeft die terug. Je controleert alles, past eventueel iets aan,

en daarna leest het systeem alles in. Dat scheelt enorm veel handmatig werk.” Ook hiermee draagt Marten bij aan het behoud en de professionalisering van de duivensport.

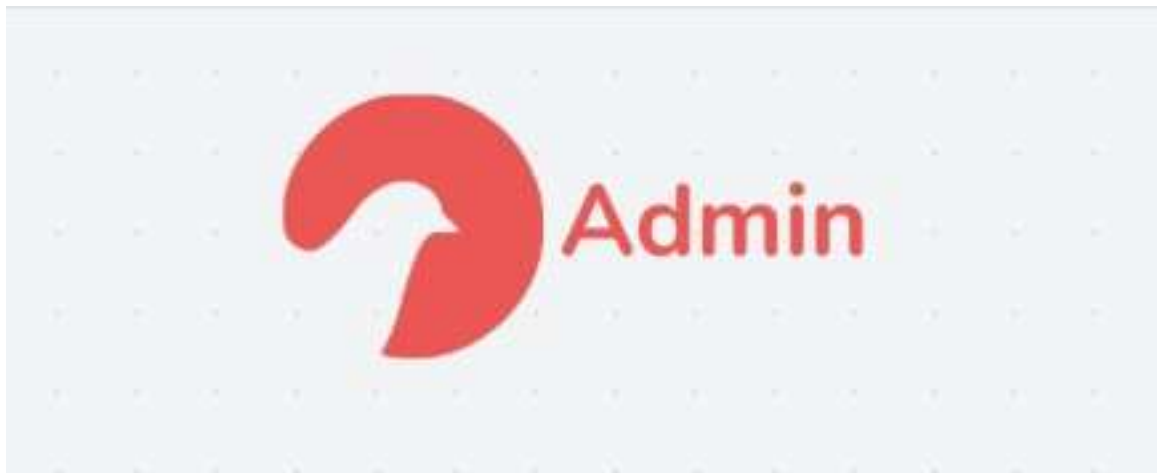
Marten bouwt het programma vooral rondom zijn eigen wensen in de dagelijkse verzorging. Hij geeft aan dat ze er zelf ook al veel aan hebben gehad. Zo kregen ze sneller inzicht in wat de duiven zijn die zich echt onderscheiden van de rest en uit welke koppels ze de meeste jongen over hebben gehouden. “Zulke inzichten maken het verschil.” Zijn missie is helder: tools ontwikkelen waar de liefhebber daadwerkelijk iets aan heeft. “Laat je verrassen door wat het product kan,” zegt Marten. “En denk mee over hoe dit programma jou kan helpen in en rond het hok.” Met zijn praktische instelling en liefde voor de sport is Marten van Urk een mooi voorbeeld van hoe kennis, passie en betrokkenheid in de duivensport samenkomen.

Voor meer informatie:

www.pigeoncloud.nl

Facebook-groep: *Duifadmin*

WhatsApp-groep voor vragen: [pigeoncloud.nl](https://www.pigeoncloud.nl)

Beginner in beeld – Rudy Patist, Drachten

Voor de rubriek *Beginner in beeld* laten we deze keer de 58-jarige Rudy Patist aan het woord. Rudy woont in Drachten en is werkzaam in de horeca. Met hulp van zijn zoon Xander beoefent hij sinds 2023 opnieuw de duivensport. Rudy is daarmee een herstarter, want in zijn jonge jaren was hij ook al actief met duiven.

Zijn eerste contact met de duivensport vond plaats in Limburg, in Kerkrade. Als jongen speelde hij vaak bij een oude, verlaten kolenmijn. Daar ontdekte hij twee koppeltjes duiven die op eieren zaten. Toen ontstond bij hem het plan om, zodra de jongen uit het ei waren, deze mee naar huis te nemen. Zo gezegd, zo gedaan. Hij ging dagelijks bij de duiven kijken en voerde ze. Toen ze groot genoeg waren, nam hij ze mee naar huis, waar ze in een schuur werden gehuisvest. Ze mochten daar elke dag losvliegen. Niet veel later volgde een verhuizing van Limburg naar Friesland. De duiven gingen mee, maar helaas raakte Rudy ze daar kwijt. Toch liet de duivensport hem niet los.

In Friesland kwam hij in contact met Johan van Riesen, van wie hij enkele duiven te leen kreeg om jongen uit te kweken. De afspraak was duidelijk: de kweekduiven zouden na

afloop weer teruggaan naar de eigenaar. Intussen bouwde Rudy zelf een hok van vijf meter bij 1,75 meter, verdeeld in twee afdelingen. Geleidelijk groeide het aantal duiven en toen de kweekduiven teruggingen naar hun eigenaar, zaten er zo'n veertig duiven. Aan wedstrijden deed hij toen nog niet mee, maar het begon wel te kriebelen. Opnieuw gooide een verhuizing roet in het eten. Dit keer ging het gezin naar Tijnje. Het hok verhuisde mee en werd zelfs uitgebreid. Het uitwennen verliep succesvol en na enige tijd deed Rudy met een geleende klok van de vereniging mee aan zijn eerste wedvluchten. Hij behaalde regelmatig mooie uitslagen, al bleef het puur hobbymatig. De duiven werden vooral voor het plezier gehouden; een goed resultaat was mooi meegenomen. Op zijn 22e nam Rudy met pijn in het hart afscheid van zijn duiven, omdat de sport niet meer te combineren was met zijn werk. Hij nam zich toen voor dat hij, zodra het weer zou kunnen, een herstart zou maken. Die herstart kwam er bijna 35 jaar later.

Rudy vertelt hoe zijn herstart in de duivensport tot nu toe is verlopen. Hij begon met duiven die hij kreeg van enkele sportvrienden uit de vereniging, aangevuld met enkele aankopen via internet. Het verloop van zijn herstart ging met vallen en opstaan. Hoewel hij wel een paar aardige klasseringen in de club wist te behalen, kreeg hij ook een flinke tegenslag te verwerken. Tijdens de jonge duivenvlucht vanuit Weert vorig jaar raakte hij maar liefst 75 procent van zijn vliegduiven kwijt, iets wat er stevig inhakte. Gelukkig kreeg hij eind van het seizoen van Piet Broersma een aantal late jongen en kon hij een paar reeds bewezen kweekduiven op de kop tikken.

Rudy beschikt over twee hokken: een gesloten hok van 6 bij 2 meter met drie afdelingen en een open hok van 2,40 bij 1,22 meter, waar straks de jonge duiven op mogen vliegen. In totaal telt zijn kolonie nu zestien kweekduiven en achtentwintig vliegduiven. Van die

vliegduiven kunnen er in 2026 echter maar veertien daadwerkelijk worden gespeeld. De rest zijn late jongen. Daar wil hij vooralsnog voorzichtig mee zijn.

Wat Rudy het mooiste vindt aan de duivensport, is de omgang met de jonge duiven. Het hele proces van opgroeien en ontwikkelen, en het binden van de duiven aan hem en aan hun hok, geeft hem veel voldoening. Een bijzonder moment beleefde hij met één duif die altijd op zijn schouder kwam zitten wanneer hij in het hok of buiten bezig was. Deze duif zocht voortdurend zijn nabijheid en zat letterlijk altijd bij hem.

Volgens Rudy ligt voor hem de grootste uitdaging in het gezond houden van de duiven. Juist daar ziet hij de sleutel tot succes. Het tijdig herkennen of een duif ziek is of niet helemaal fit, blijft lastig. Zelfs wanneer de mest er goed uitziet en mooi vast is, met pluimpjes erop, kan er toch iets mis zijn dat hij niet direct opmerkt. Dat vraagt om voortdurende aandacht, scherpe observatie en ervaring. Rudy leert hierin elke dag bij; het blijkt moeilijker dan hij vooraf had gedacht. Toch blijft hij positief: doorzetten is het motto, want de aanhouder wint.

Rudy verdiept zich momenteel volop in hoe hij zijn duiven zo gezond mogelijk kan houden. Hij leest veel boekjes en columns en luistert regelmatig naar de *PigeonsPixels Podcast*, waar hij veel informatie uit haalt. Toch merkt hij dat hij uiteindelijk het meeste leert in de praktijk; ervaringen in het hok blijken vaak waardevoller dan wat er in een boekje staat. Het meeste heeft Rudy tot nu toe geleerd van Jesper Hollander, van wie hij in 2023 duiven kreeg toen hij opnieuw begon met de sport. Met Jesper heeft hij nog steeds regelmatig contact. Ook Nico van Veen speelde een belangrijke rol door hem weer op weg te helpen toen het even wat minder ging. Met hun adviezen hoopt Rudy dat het komend jaar nog weer iets beter zal gaan.

De duivensport is voor Rudy niet altijd eenvoudig te combineren met zijn werk. Hij is werkzaam in de horeca, wat betekent dat hij juist in de weekenden aan het werk is, wanneer de vluchten plaatsvinden en de duiven moeten worden ingekorfd. Zijn duiven zijn daardoor vaak al vroeg op de vereniging. Met hulp van zijn zoon en enkele clubleden worden ze ingekorfd. Op de dag van thuiskomst ziet Rudy de duiven nog aankomen wanneer ze op tijd worden gelost; bij een late lossing vangt zijn zoon de duiven op. Daar is hij hem erg dankbaar voor. Zijn zoon appt de aankomsttijden door, waarna Rudy deze online zet.

De verzorging van zijn duiven moet passen binnen zijn agenda. Met hulp van zijn zoon werd het voerschema vorig jaar aangepast van één keer per dag voeren naar twee keer per dag. Die verandering bleek de duiven goed te doen: ze trinden intensiever, zaten beter in hun vel en trokken langer weg van huis. Op het gebied van medische begeleiding ziet Rudy nog ruimte voor verbetering. Vaker mestcontrole en eventueel keeluitstrijkjes zijn aandachtspunten waar hij komend seizoen verder op wil inzetten. Rudy ziet de toekomst met vertrouwen tegemoet. Iets vaker een succesje maar vooral veel plezier in de sport — want voor hem blijft dat uiteindelijk de basis van alles.

UIT DE OUDE DOOS – NP Orgaan 29 juli 1948

In de eerste jaargang van het NP Orgaan van 1948 las ik onderstaand verslag over twee nachtvliegers op een dagfondvlucht, wat destijds nog als heel bijzonder werd ervaren. Het waren een vader en dochter waaruit toen ook al bleek dat de eigenschap om in het donker te kunnen vliegen genetisch bepaald is. Of deze duiven en hun nazaten later ook nog wel eens 's nachts arriveerden is mij helaas niet bekend.

29 Juli 1948 - Nummer 8
VERSCHIJNT WEKELIJKS

**NEERLANDS
POSTDUIVEN
ORGAAN**

**DE POSTDUIF EN
DE DUIVENBODE
VERENIGD**

OFFICIEEL ORGAAN VAN DE N.P.O. EN AANGESLOTEN BONDEN

Abonnementsprijs: f 3.50 per ½ jaar, f 6.— per jaar bij vooruitbetaling. Voor verenigingen die zich met alle leden tegelijk abonneren (collectief abonnement) is de abonnementsprijs f 5.— per jaar.

Redactoren-uitgevers:
G. J. D. MINGELEN EN C. T. DE ZEEUW
Adres van administratie:
Tel. 3743 - KRUISSTR. 12, EINDHOVEN - Postgiro 61215

Advertentietarief: 1 tot 18 m.m. f 3.—. Elke m.m. meer 15 ct. Advertenties in het redactionele gedeelte 100 % verhoging, op frontpagina 150 %. Voor tarief onder opname vermist duiven zie betreffende kolom.

Kunnen duiven in het donker vliegen?

H. Kruijt

Zaterdag 24 juli hield de Rotterdamse Postduivenbond haar laatste fondvlucht, en wel vanuit Limoges, over een afstand van 710 kilometer. Voor deze vlucht bestond bijzonder

belangstelling, zodat een konvooi van maar liefst 4500 duiven bijeen werd gebracht. In het grootstedelijk concours werden niet minder dan 1700 duiven ingeschreven, hetgeen zeer zeker de moeite waard was.

Gezien het mooie weer van de laatste dagen heerste er onder de deelnemers een opgewekte stemming. Men rekende erop dat deze vlucht de clou van het seizoen zou worden, een waardig sluitstuk van het oude duivenprogramma. Helaas is het echter heel anders gelopen. De verwachtingen, die zo hoog gespannen waren, werden zaterdag met één slag de kop ingedrukt.

Het begon al bij de loslating. “Hoe vroeger los, hoe beter” is altijd het devies, en voor een vlucht als deze had dat zeer zeker grote waarde. Het mocht echter niet zo zijn. ’s Morgens vroeg regende het in Limoges en daarom moest met het lossen worden gewacht tot het droog was. Het werd acht uur eer de vogels de lucht in konden, en met een bedekte hemel en vrijwel windstil weer waren de vooruitzichten niet bijster rooskleurig.

Het vertrek was echter goed, en al was men ervan overtuigd dat de vogels alles zouden moeten geven om nog dezelfde dag thuis te komen, toch leefde de stille hoop dat laat op zaterdagavond de prijzen verdiend zouden worden. Toen later op de dag de weerberichten melding maakten van sneeuw- en hagelbuien in Frankrijk, werd echter duidelijk dat het mis zou gaan. Iedereen hield zijn hart vast, maar allen bleven paraat.

Tot het invallen van de duisternis bleef men op het hok, doch niemand kreeg een veer thuis — althans, zo dacht men. Toen de nacht was gevallen, begon de tocht naar de verenigingslokalen om daar te vernemen wat er verder moest gebeuren. Nadat iedereen zijn instructies had ontvangen, toog men huiswaarts.

Zo ook de zoon van de heer A. Vermaat, lid van P.V. De Noorderpost. Had hij een voorgevoel, of was het louter toeval dat hij, tegen het advies van zijn vader in, toch nog even zijn constateur op zolder ging brengen? We weten het niet. Inmiddels was het half elf geworden, toen de heer Vermaat het licht in zijn hok nog eens aanknipte. Het hok vertoonde hetzelfde beeld als bij zijn vertrek.

“Maar wat was dat?” Voor het raampje van de gesloten ren zat een duif. Nieuwsgierig werd het beest gadegeslagen. Even zien wat dat voor een subject was. Zachtjes werd het raampje opgeschoven, waarna er beweging kwam in het ineengedrongen propje veren. De duif schudde zich uit en stapte vervolgens heel gemoedereerd naar binnen.

Wie beschrijft de verwondering van de liefhebber toen hij in deze vogel zijn schakelbonte herkende, die hij mee had gehad op Limoges. Nauwelijks van zijn verbazing bekomen, ontdekte hij nog een tweede duif, die eveneens naar binnen wandelde. Het staat vast dat Vermaat zijn eigen ogen niet geloofde toen bleek dat ook dit een Limoges-duif was.

Het klokken van deze duiven was natuurlijk het werk van een ogenblik. Toen hij enigszins van de eerste emotie bekomen was, werden de vogels nader onderzocht. Daarbij bleek dat de tweede duif een dochter was van de schakelbonte doffer die het eerst ontdekt werd.

Zijn eerste werk was vanzelfsprekend het melden van de duiven bij de controlecommissie.

Die was snel ter plaatse om zich van dit wonderlijke gebeuren op de hoogte te stellen. Alles werd volkomen in orde bevonden; de constateur werd uitgeslagen en tegelijk gesteld voor de volgende dag. Vermaat had namelijk zeventien duiven mee en het sprak vanzelf dat hij er zondag nog enkele verwachtte. Inderdaad klokte hij zondagmorgen nog twee duiven, maar hiermee was zijn triomf ten einde. Daarna kwamen de duiven regelmatig afzetten en tegen de middag waren de prijzen verdiend.

Het zal zelden zijn voorgekomen dat zich in ons sportleven zo'n bijzondere gebeurtenis heeft afgespeeld. Een eerste en tweede prijs verdienen met bijna een half etmaal voorsprong op de rest is zeker een feit dat aan de vergetelheid onttrokken dient te worden.

* * * * *

Van het Net geplukt - Michel Beekman

Michel Beekman is een bekende naam binnen de duivensport. Naast het jarenlang bijhouden van een blog, dat nog altijd online te vinden is, schreef hij reportages voor onder meer *Topwings* en *Het Spoor der Kampioenen*. Lezers van dat laatste blad zullen zich ongetwijfeld zijn verslagen herinneren over de experimenten met GPS-ringen.

Het hierna volgende stuk schreef Michel kort voor zijn verhuizing naar Maleisië in oktober 2017. Het betreft een samenvatting van een artikel dat eerder verscheen op de website beekman-tilmans.nl. Aanleiding was een bijzonder succesvol seizoen met de jonge duiven. Met uitzondering van de eerste vlucht — die in heel Noord-Holland zeer slecht verliep — verspeelde Michel slechts enkele jonge duiven. Zijn ervaringen wilde hij graag delen, in de hoop dat anderen daar hun voordeel mee zouden kunnen doen.

Een van de lezers van *Vlucht naar de Toekomst* gaf aan destijds veel te hebben opgestoken van Michels bijdragen. Dat was voor ons reden om Michel te vragen of wij een samenvatting van een aantal van zijn stukken mochten opnemen. Nu bij velen de eerste jongen weer in de schalen liggen en bij de winterkwekers al zijn afgespeend, kan dit artikel een mooie richtlijn zijn voor liefhebbers die nog twijfelen over de juiste aanpak.

Een zeer goed verlopen jongeduivenseizoen

Michel Beekman

Het afgelopen jaar had ik meer tijd voor de duiven, omdat ik niet naar het werk hoefde. Daardoor lagen mijn verwachtingen voor de jonge duiven hoger dan in de voorgaande jaren, toen ik dagelijks van huis was voor mijn werk. Ik investeerde dan ook meer tijd in de jongen en deze inspanningen werden ruimschoots beloond.

Vanaf 20 maart werd de groep jonge duiven, die vanaf eind februari was gespeend, dagelijks losgelaten tussen 11.00 en 13.30 uur. Het betrof een kleine twintig jongen, waaronder tien Belgische. Dit tijdstip werd bewust gekozen, omdat de roofvogel zijn eerste honger dan doorgaans al heeft gestild. Hierdoor had ik weinig problemen en vond ik in de omgeving van het hok slechts één enkel slachtoffer.

Het exacte aantal gespeende (en verkregen) jongen weet ik niet meer, maar in totaal zullen het er ongeveer zeventig zijn geweest. Alle jongen kregen bij het betreden van het jongeduivenhok een geelpil toegediend en werden vrijwel allemaal direct geënt tegen Paramyxo. Alleen de oudste twintig jongen werden daarnaast ook tegen Paratyfus gevaccineerd, omdat op dat moment ook de oude duiven behandeld werden. Ondanks de direct ingezette verduistering hadden mijn jongen weinig last van het Adeno- Coli-spook. Mogelijk kwam dit doordat de junioren vanaf de eerste dag werden gezet op het zogenoemde basissysteem

van Peter Boskamp: drie dagen per week Bony SGR, op woensdag Bony Basiskern met Bony BMT over het voer (bevochtigd met Bony Omega 3 Nucleovit) en op vrijdag Bony Mineral in het drinkwater. Naarmate de jongen ouder werden en de gezondheid soms leek te kwakken werd er een aantal dagen Bony Sambucca (vlierbessap) door het drinkwater gemengd.

Vanaf de tweede week dat ze buiten kwamen, werden de jongen geconditioneerd. De klep ging dicht en werd pas weer geopend op het moment dat ze naar binnen moesten. Ook werd dan de extra uitlooplep onder de spoetnik verwijderd zodat ze niet langer op de verkeerde plek konden proberen binnen te komen. Vrijwel direct hadden ze het systeem door: klep open is naar binnen, want daar is voer. Soms duurde het niet langer dan twintig seconden voordat ze binnen zaten. Roepen of fluiten was niet nodig. Op dagen dat de jongsten voor het eerst naar buiten gingen, duurde het soms wat langer omdat zij het systeem – voer binnen – nog niet begrepen. Dit nam echter nooit meer dan een dag in beslag.

Na een tweetal weken, begin april, begonnen de eerste jonge duiven voorzichtig te vliegen, al dan niet geschrokken door activiteiten in de directe omgeving. Na een week of vier vlogen ze al in een koppel, op dat moment zo'n 35 stuks. Tot begin mei werden er nog junioren bijgeplaatst. De laatste gespeende jongen hadden het niet gemakkelijk. Of dit door het late spenen kwam weet ik niet, maar rond half mei – juist op het moment dat ik met de mandtraining en het opleeren wilde beginnen – kreeg de gezondheid een serieuze dip. Zeer waarschijnlijk was Adeno-Coli de oorzaak. Slechte mest en dus geen eetlust. Er werd onmiddellijk ingegrepen: niet uitzieken, maar kuren met Poeder 29. Dit is een door Peter Boskamp samengestelde kuur met medicatie en vitamines, die vaak wordt ingezet bij Adeno en Coli besmettingen. De drie voornaamste slachtoffers werden apart gezet; twee haalden het niet. Met de derde kwam het uiteindelijk ook nooit meer helemaal goed en werd verspeeld op de tweede natoervlucht.

De uitbraak van de jonge-duivenziekte betekende een duidelijke terugslag in de training. Inmiddels werden ze rond 8.00 uur losgelaten, maar waar ze normaal gesproken een half uur tot drie kwartier op stap gingen, bleven ze nu dicht bij huis. Gelukkig had ik direct na het einde van de kuur met Poeder 29 van Boskamp een afspraak gemaakt in Beek. Dat bleek één van de beste beslissingen van het afgelopen seizoen. Ondanks dat de duiven er prima uitzagen, constateerde mijn veterinaire adviseur een besmetting met het Geel. Daarnaast adviseerde hij een behandeling tegen de Pestkopbacterie. Zo gezegd, zo gedaan. Binnen enkele dagen was de training weer als vanouds en gingen ze weer echt op stap.

Inmiddels was het eind mei en begon de planning krap te worden. In iets meer dan twee weken werden ze ongeveer tien keer weggebracht: 3 km, 5 km, 10 km (viermaal) en 20 km (viermaal). De eerste training was hard voor de wind en nadat een slechtvalk een jong uit de koppel had gepakt, duurde het ruim een uur voordat ze thuis waren. De tweede en derde keer was ik eerder thuis dan de koppel. Ook deze vluchtjes werden feitelijk met te veel meewind gevlogen, maar er was geen tijd te verliezen. Op sommige losplaatsen kwam ik vaker en werden ze vanaf de tweede keer mand voor mand gelost, telkens 19 per mand. In totaal bezat ik nog 59 jonge duiven toen ik met lappen begon, waarvan er twee niet gespeeld werden. Eén lapvlucht kostte me drie duiven. De week voor de eerste wedvlucht werd er bewust niet meer gereden.

Op de eerste wedvlucht bracht ik 53 jongen aan de start. Zoals gezegd bleven hier een aantal duiven van achter. Twee duiven waren nog redelijk op tijd (19e en 26e tegen 2.767 duiven), maar 's avonds was nauwelijks de helft thuis. Uiteindelijk liep dit aantal in de twee weken die volgden op tot 41. Eén duivin was echter dusdanig gewond dat zij niet meer aan de vluchten kon deelnemen. In de pauzeweek na de eerste wedvlucht werd opnieuw gekuurd met Poeder 29, omdat na een slechte vlucht gezondheidsproblemen vaak op de loer liggen. Daarnaast kregen ze enkele dagen Ronidazole.

In de tweede week voorafgaand aan de herstart van het jongeduivenseizoen kregen ze wat uiteindelijk het nieuwe basissysteem zou worden. Op zaterdag, bij thuiskomst, ging er bietensap in het drinkwater. 's Avonds werd het voer geplakt met eiwit en vlierbessensiroop. Op zondag kregen ze Bony Usneano in het water en werd Poeder 29 met olijfolie over het voer aangebracht. Op maandagmorgen opnieuw Usneano in het water; 's avonds vlierbessensap in het drinkwater. Beide maaltijden werden voorzien van Poeder 29. Op dinsdag kregen ze vlierbessensap in het water en gewoon voer. Op woensdag SGR in het water en voer aangemaakt met Basiskern en BMT, geplakt met Nucleovit. Op donderdag SGR in het water en gewoon voer. Tenslotte op vrijdag Mineral in het water en gewoon voer, zowel 's morgens als 's avonds. De jongen werden dus tot aan de inkorving gewoon gevoerd!

Om de duiven in het ritme te houden, werden ze op dinsdag en donderdag weggebracht: aanvankelijk tot zo'n 30 kilometer en later in het seizoen tot circa 40 kilometer. Op de tweede vlucht, die twee weken na de slecht verlopen eerste vlucht werd gehouden, konden 39 duiven worden gespeeld. Het resultaat werd sterk beïnvloed door matig binnenlopen en door een fout mijnerzijds met het constateren. Ik had niet begrepen dat de module (van de oude duiven die later die dag kwamen) niet in de logger mocht staan. Daardoor werden enkele duiven die op de klep van het oude-duivenhok landden, geregistreerd als trainingsduif. Hier kwam ik een week later eigenlijk pas achter. Maar met het resultaat was ik toch nog best tevreden. Ik begon met de 40e, 41e, 46e en 47e prijs

tegen 2.078 duiven. Er bleef één duif achter: de duif die op de voorgaande vlucht mijn eerste duif was.

Op de derde vlucht verscheen ik met 39 jonge duiven aan de start, waaronder één herintreder. Het resultaat was goed. Ik begon met een 3e en 16e prijs tegen 2.081 duiven, al had dit nog beter kunnen zijn als ik exact had begrepen hoe het klokken op de superval werkte. De duif 17-281 werd namelijk geregistreerd als trainingsduif, doordat hij op het oude-duivenhok werd geklokt. Ik ging er aanvankelijk van uit dat hij gewoon correct was geconstateerd, maar doordat ik de aankomsttijd op mijn mobiele telefoon had vastgelegd, ontdekte ik later dat dit de vroegste duif van de hele lossing was. Helaas telde die tijd dus niet mee, een fout die voorkomen had kunnen worden. Wel was alles weer netjes thuis.

Gedurende het volledige jonge-duivenprogramma werd er niets gewijzigd aan het eerder beschreven basissysteem, dat vanaf de tweede week voorafgaand aan de herstart van het jongeduivenseizoen was ingevoerd. Ook op het vlak van voeren bleef alles onveranderd. De basismengeling bestond uit drie delen Sportvoer, twee delen Zoontjes en één deel Zuivering of Dieet, aangevuld met hennep (½ deel), snoep (½ deel) en P40 (½ deel). In de sportmengeling werden de Zoontjes en de Zuivering vervangen door Sportvoer. De hoeveelheid voer kan het best omschreven worden als 'genoeg'. Er werd nooit op de gram gekeken. 's Morgens werd één derde deel op de vloer van de volière verstrekt, 's avonds de overige twee derde in het nachthok.

Op de vierde, vijfde en zesde vlucht gingen telkens 40 jonge duiven mee. Ze kwamen nog steeds goed naar huis, met mooie vroege klasseringen en een prima prijspercentage. Op de vierde vlucht had het iets beter gekund, maar Aalsmeer lag door de wind niet gunstig en in onze regio werd die dag slechts op één hok echt goed gedraaid. Alle duiven kwamen bovendien steeds netjes thuis, waardoor er op de zevende en tevens laatste jonge-duivenvlucht zelfs 41 duiven konden worden ingemand; er was namelijk nog een herintreder bijgekomen. Het werd uiteindelijk een vlucht met drie nachten mand. Deze keer geen echt vroege duif, maar met de eerste aankomst op de 38e plaats tegen 1.375 duiven en opnieuw een goed prijspercentage—geen slecht resultaat. De vlucht kende echter een vreemd verloop: het viel me op dat mijn duiven erg dorstig waren en er bleven twee duiven achter. Maar ik rondde het jongeduivenseizoen goed af met de 1e onaanwezige in de club, 2e onaanwezige in District Amsterdam en 4e onaanwezige in de Kring.

Het beste moest echter nog komen. Het jongeduivenseizoen kreeg namelijk een sterk vervolg op de natoer. Hiervoor werd het voersysteem wel licht aangepast. Tijdens de jonge-duivenvluchten wisselde ik nog met verschillende voersamenstellingen — een combinatie van basis- en sportmengeling, afhankelijk van vluchtlengte en weersverwachting — maar op de natoer werd gekozen voor één vaste samenstelling: twee delen basis en één deel sport. De hele week hetzelfde. De reden daarvoor was eenvoudig: mijn afwezigheid. In een periode van vijf weken was ik twee keer een volledige week niet thuis. Het voer werd vooraf gemengd, zodat mijn vader het zonder omkijken kon verstrekken. Opvallend genoeg werden de resultaten er eerder beter dan slechter van. Ook het doordeweeks lappen vond in deze weken niet plaats, net als in de laatste week voor de slotvlucht, simpelweg vanwege tijdgebrek. De duiven werden alle vluchten gewoon op het schapje gespeeld. Er hadden zich natuurlijk wel enkele koppel-

tjes gevormd. Maar overdag zat alles opgesloten in de volière, zoals het hele jaar. Bij het lappen werden ze uit de volière gepakt en na thuiskomst van de lapvlucht kwamen ze ook in de volière thuis en mochten pas 's avonds het nachthok in.

Op de eerste natoervlucht werden 39 jonge duiven ingemand. Ze daverden naar huis, maar aarzelden bij het binnenlopen—een terugkerend probleem tijdens de hele natoer, dat uiteindelijk veel punten zou kosten. Op deze vlucht betekende dat het verspelen van de eerste plaats in Kring 4, al was de uitslag indrukwekkend: tegen 3.246 duiven werden onder meer de 4e, 5e, 8e, 9e en 13e prijs behaald (28/39). Op de 2e, 3e en 4e natoervlucht werden weer zeer vroege prijzen verloren door hetzelfde euvel. De doffers landden alle keren eerst op het oude duivenhok in plaats van op hun eigen klep. De openstaande klep van het oude duivinnenhok — normaal doordeweeks gesloten — bleek een ongewenste afleiding. Pas na een korte omweg via het dak van de volière kozen ze het juiste hok. Maar desondanks werden zeer fraaie uitslagen gemaakt met meerdere prijzen bij de eerste 10 in de kring en grote prijspercentages van op de 2e en 3e vlucht prijspercentages van rond de 70 %. Op de 4e vlucht was het prijspercentage een stuk minder. Dat bracht kortstondig twijfel of een kuur tegen het Geel nodig was, maar besloten werd vast te houden aan het bestaande systeem en uitsluitend Usneano te verstrekken.

Ondanks het wisselvallige weer bleven de jonge duiven, wanneer het mogelijk was, uitstekend trainen en er werd niet gelapt. Dat besluit bleek juist: op de daaropvolgende en tevens laatste vlucht werd tegen bijna 6.000 duiven de 1e prijs behaald. Hoewel dezelfde doffer opnieuw wat tijd verspeelde bij het vallen, had dit ditmaal geen gevolgen. Ook de totale hokprestatie van de jongen bleef met 26 prijzen van 35 duiven ruimschoots op niveau. Uiteindelijk zorgden de jonge duiven voor een uitzonderlijk sterke natoer. Dat resulteerde in het 1e onaangewezen kampioenschap in de vereniging. In de Kring werd het, mede door het tijdverlies en de problemen met het ECS, een 2e plaats onaangewezen op slechts 0,4 punt van de winnaar.

In District Amsterdam leverde het zelfs het 1e onaangewezen kampioenschap op, aangevuld met een 4e plaats aangewezen, terwijl in Afdeling Noord-Holland een 10e plaats werd behaald. Ook in de diverse kampioensduivenstanden namen de jongen prominente posities in, met onder meer een 2e, 3e en 4e plaats in Kring 4.

Alles bij elkaar kan ik het niet anders omschrijven dan als een droomseizoen met de jonge duiven. En dat alles gespeeld op een hok van slechts 1,80 bij 2,50 meter, met daarvoor een volière van 1,80 bij 1,20 meter. Het bewijst dat je ook met een relatief klein aantal duiven uitstekend mee kunt doen—mits ze natuurlijk gezond zijn.

* * * * *

Influencers

Flore Clarisse – Gent (B)

In deze rubriek willen we met enige regelmaat een influencer voorstellen die actief is binnen de duivensport, of in ieder geval iets met duiven heeft en dat ook uitdraagt. De gemiddelde leeftijd van de postduivenliefhebber is 62 jaar, waarbij het percentage 70-plussers meer dan 25% bedraagt. Dit is niet bepaald de wereld van influencers, waar ruim 70% jonger is dan 35 jaar. Wie op zoek gaat naar een influencer binnen de duivensport zal dus erg zijn of haar best moeten doen om iemand te vinden. In de Nederlandse top 100 van invloedrijke influencers kom je ze in ieder geval niet tegen.

In onze speurtocht naar een influencer stuitten we op Flore Clarisse, een 30-jarige fotografe uit het Belgische Gent. Hoewel ze zichzelf geen influencer noemt, steekt Flore haar liefde voor duiven beslist niet onder stoelen of banken. Wie haar een beetje kent, weet dat duiven een bijzondere plek in haar hart hebben. Ze heeft zelfs drie duiven-

tatoeages op haar lichaam. Voor zover ze zich kan herinneren, is ze al van jongs af aan gefascineerd door deze vogels. Als kind vond ze ooit een tortelduif, die ze enkele weken verzorgde. Dat daar haar liefde voor duiven is ontstaan, acht ze best mogelijk. Mensen in haar omgeving weten inmiddels dat ze “gek is van duiven” – zo krijgt ze regelmatig foto’s en zelfs een boekje over duiven toegestuurd, simpelweg omdat iemand bij het zien van duiven meteen aan haar moet denken.

Flore is sinds 2018 actief als fotograaf. In de afgelopen jaren werkte ze aan uiteenlopende projecten en bijzondere opdrachten. Zo maakte ze onder meer een video met de in België bekende cabaretier en fervent vogelaar Begijn Le Bleu. Met hem realiseerde ze een item speciaal over duiven. <https://www.standaard.be/binnenland/waarom-blijven-duiven-zo-lang-voor-onze-voeten-zitten/40965799.html> Naast fotografie is Flore namelijk ook actief als videograaf. Dat betekent dat ze niet alleen filmt, maar ook zelf haar beelden monteert tot korte, krachtige video’s waarin sfeer en verhaal centraal staan. Voor Flore draait alles om het vertellen van verhalen met beelden. Of het nu gaat om fotografie of video: ze zoekt altijd naar emotie, context en betekenis. Een beeld moet niet alleen mooi zijn, maar ook iets vertellen. <https://www.floreclarisse.com/>

Via haar website en sociale media deelt Flore regelmatig haar werk en haar fascinatie voor duiven. In het verleden startte ze een klein project onder de naam De Postduif. Ze maakte kaarten met foto’s van stadsduiven – een idee dat spontaan ontstond omdat duiven overal zichtbaar zijn in de stad. Het project bleek echter erg tijdrovend en het rendement was laag, waardoor ze ermee stopte. De kaartjes deelt ze nog steeds graag uit, simpelweg omdat ze het leuk vindt om mensen blij te maken met haar werk. Ook hangt een deel van haar werk in restaurant Mortier in Gent en dat is te koop.

Haar relatie met postduiven is vooral creatief en bewonderend. Zelf heeft ze geen duiven en – op die ene tortelduif uit haar jeugd na – heeft ze ook nooit duiven gehouden. Sinds kort woont ze in een huis met een tuin, waar zelfs een vogelkooi staat. Toch is ze niet van plan om zelf duiven aan te schaffen. Mocht er ooit een gewonde of verdwaalde postduif op haar pad komen, dan is die meer dan welkom en zal ze er met liefde voor zorgen.

De veranderde kijk van de maatschappij op diersporten

Wiebren van Stralen en Nico van Veen

De afgelopen twintig jaar is de kijk van veel Nederlanders op de manier waarop we met dieren omgaan duidelijk veranderd. Waar dierenwelzijn ooit een thema was voor een kleine groep idealisten, is het inmiddels een onderwerp dat breed leeft in de samenleving. Dieren worden steeds meer als gelijkwaardig aan de mens beschouwd, waardoor het gebruik van dieren steeds minder vanzelfsprekend wordt. Op die verschuivende relatie tussen mens en dier wordt nadrukkelijk ingespeeld door een politieke partij als de Partij voor de Dieren en organisaties als de Dierenbescherming, Stichting AAP en Stichting DierenLot en hun standpunten vinden steeds vaker weerklank bij een breed publiek.

Voor de duivensport heeft deze ontwikkeling gevolgen. Omdat onze sport vooral in het nieuws komt bij uitzonderlijke of negatieve gebeurtenissen – dure duiven, grote verliezen, overlast – is dat ook het beeld dat veel Nederlanders ervan hebben gekregen.

Tegelijkertijd moeten we eerlijk zijn: we zijn als sport deels uit beeld geraakt doordat we moeite hebben gehad om ons eigen verhaal helder en overtuigend te blijven vertellen. Misschien nog belangrijker is dat we intern soms de aard van de duivensport zelf ook een beetje uit het oog hebben verloren. In wezen is de duivensport ontstaan uit de relatie tussen mens en duif. Die relatie vormt het fundament van de sport. Toch lijkt de aandacht bij een groeiende groep liefhebbers steeds meer te zijn verschoven naar randzaken: uitslagen, ligging, teletekst, verkopen, begeleidingsschema's. De duif dreigt daarbij steeds vaker een middel te worden om doelen als succes, status of financieel gewin te bereiken, in plaats van het uitgangspunt zelf te blijven.

Dat oorspronkelijke contact met de duif is nog steeds de belangrijkste reden waarom nieuwe mensen zich tot de sport aangetrokken voelen. Hoewel veel minder dan enkele tientallen jaren terug, zijn er gelukkig nog steeds jonge liefhebbers die met een paar duiven in een klein hokje beginnen, alles zelf doen, hun duiven af en toe op de fiets wegbrengen en volledig gegrepen zijn door het spel en de omgang met hun dieren.

De duivensport is op verschillende terreinen moderner en professioneler geworden en dat roept ook de vraag op of we daarmee niet onbewust wat te ver van de basis af komen te staan, die vanzelfsprekendheid van de relatie tussen mens en dier. In dat verband kijken we in dit artikel specifiek naar twee rapporten waarin de duivensport kritisch wordt bekeken door wetenschappers; In 2010 kwam er op verzoek van het Ministerie van Landbouw een rapport over ongerief bij gezelschapsdieren uit. Onderzoekers uit Wageningen wezen daarin op mogelijke vormen van ongerief bij postduiven en plaatsten kanttekeningen bij de praktijk van duivenhouden. Zie het citaat op de volgende pagina.

Het rapport is onderhand 16 jaar oud, dit beeld kunnen mensen vandaag de dag natuurlijk net zo goed hebben als toen. De WOWD zorgde dat het rapport namens de NPO van een flink aantal opmerkingen werd voorzien, want veel zaken uit het rapport sloegen de plank volledig mis. Zie deze link naar de site van de WOWD <https://www.wowd.nl/wp-content/uploads/2016/10/WOWD-2010-10-Ongerief-bij-gezelschapsdieren.pdf>

Zie hieronder een citaat uit dit rapport:

Zo gebruiken duivencoaches een gigantische hoeveelheid aan producten met vage gezondheidsclaims, producten met onbewezen werking en korte kuurtjes. De duiven worden allemaal verduisterd en via trucjes gemotiveerd om snel naar huis te vliegen, terwijl ze soms ook nog niet in staat zijn om thuis te komen. Dit doen we omdat duiven veel geld waard zijn als ze winnen. Jaarlijks raken we veel jonge duiven kwijt, die gaan zwerven, in asielen terechtkomen of verwilderen.

Bijna drie jaar geleden bleek dat de kritische maatschappelijke blik niet is verdwenen. Sterker nog, als je het rapport “Plezier voor mens en dier?” van de Raad voor Dierenaangelegenheden uit 2023 (<https://www.duivensportbond.nl/rda-rapport>) leest dan is de kritiek fundamentele geworden. Er wordt van houders van dieren verwacht dat ze beginnen bij de eigen waarde van het dier en daar de houderij op aanpassen. Dat heeft invloed op hoe we die dieren moeten verzorgen, huisvesten en behandelen. Daar gaan we een volgende keer dieper op in.

Als de duivensport toekomst wil hebben, zullen we niet alleen moeten reageren op kritiek van buitenaf, maar ook eerlijk naar onszelf moeten kijken. Misschien ligt de sleutel niet in nóg meer professionalisering, maar juist in het herwaarderen van waar het ooit allemaal mee begon: de band tussen mens en duif.

Voedingstips door Willem Mulder

Sputende jongen

De meeste liefhebbers zullen nog wel volop aan het kweken zijn of hebben al jongen liggen. Ze worden door de oude duiven gevoerd en na enige tijd beginnen de jonkies al mee te eten. En dan? U raadt het al: dunne mest. Sputende jonge duiven. Sommige liefhebbers weten niet anders. Ze hebben er elk jaar opnieuw last van. Vooral van pap naar vast voer levert bij de jonge duifjes veel problemen op. Hoe kan dat eigenlijk?

Kropmelk

Voor zover ik weet bestaan er geen andere vogels dan duiven die hun jongen gedurende de eerste dagen voorzien van kropmelk. Na ongeveer 12 dagen broeden beginnen de hormonen op te spelen en wordt er bij zowel de duivin als de doffer kropmelk geproduceerd. Die hormonen wekken het broedinstinct op. De bloedvaten worden zodoende gestimuleerd om zo warmte te ontwikkelen. Hetzelfde hormoon (prolactine) onderdrukt de paringsdrift tijdens het broeden en remt ook de eiproduktie bij de dames af tijdens de broedperiode. De kropmelk heeft een extreem hoge voedingswaarde. Juist om die reden groeien de jongen zo snel.

Wat zit er dan allemaal in? Naast stoffen die immuniteit overdragen van ouders naar het jong, beschikt de kropmelk over een zeer hoge dosering aan eiwitten en vetten. De eerste dagen is het dus genieten geblazen voor onze jonge duifjes. Alles wat deze binnenkrijgen zijn lichaamseigen stoffen. Er zit niets vreemds bij wat voor problemen kan zorgen. Volgens onderzoek (Corella Appuhn) zou de kropmelk geen koolhydraten bevatten. Als de ouderdieren een normale voermengeling krijgen, bevat de kropmelk dan 64.3% water,

18,8% Eiwit, 12,7% vet en 1,6% mineralen. Kijken we alleen naar de droge stof van de kropmelk dan komen we op de ongelofelijke gehalten van: 52,4% eiwit en 35,6% vet.

Vanaf de vijfde dag krijgen de jongen ook deels voorgeweekt voer toegevoegd. Dat is allemaal nog prima te overzien, maar op een gegeven moment is de kropmelk op en wordt er overgegaan op hardvoer. Ons kweekvoer heeft een laag vochtgehalte (rond de 12%). Dit wordt dan wel even voorgeweekt, maar u voelt hem al aankomen. Het kweekvoer bevat hooguit 17% ruw eiwit. En dan ook nog eiwit uit veel peulvruchten. Het eiwitgehalte in peulvruchten is ongeveer 21% tot 24%. Het benutbaar eiwit uit peulvruchten is 7,1%. U ziet de verschillen met kropvoer. Een dergelijke overgang is niet zo eenvoudig te verteren. En dus zien we dan vaak spuitende jongen.

Dat probleem moet je snel oplossen anders drogen de jongen uit. Dat kun je doen een eetlepel elektrolyten toe te voegen aan het water gedurende maximaal 2 dagen. Dat kan wonderen verrichten bij de spuiters. De mest verbetert direct. Langer dan 2 dagen mag niet. Heb je nou geen elektrolyten staan, neem dan een eetlepel duivensuiker en een theelepeltje zout. Dat werkt op dezelfde manier. Je kunt natuurlijk ook een hoogwaardige eiwitkorrel of eivoer toevoegen aan het voer. Dan heb je over het algemeen ook minder problemen. Des te hoogwaardiger en opneembaarder het eiwit uit het eivoer of de korrel is, des te beter doen de jongen het erop. De groei gaat zonder horten of stoten door en je krijgt fantastisch mooie jongen. Een aanbeveling zou ik zo zeggen. Zorg er wel voor dat deze zak korrel vers is en goed droog wordt bewaard, anders is de ramp niet te overzien (schimmelvorming). Eivoer is erg vetig en kan daarom snel ranzig worden. Het is daarom beter steeds een klein verpakking te kopen.

Peulvruchtarm kweekvoer

Ook het kweekvoer kan helpen bij deze overgangsproblemen. Geef je een voermengeling met duidelijk minder erwten en juist meer raapzaad, lijnzaad, hennep, getoaste soja etc, dan is de overgang veel gemakkelijker te maken voor het jonge duifje. Dit omdat het opneembare deel eiwit veel hoger is en er veel minder ballaststoffen zijn. We hebben er al eens over gesproken in het artikel "Kweekvoer zonder erwten". Een dergelijke mengeling biedt nog meer voordelen, met name aan de kwekers. Ook dat is na te lezen in dit artikel.

Piksteen en mineralen

Een tweede oorzaak van spuitende jongen is te vinden in de mineralen. Die kunnen veel te zout zijn en daardoor dunne mest veroorzaken. Kuikenmineralen zijn meestal funest. En de kuikens van een kippenboerderij dan? Die krijgen afgemeten hoeveelheden één keer per week. En wij laten het de gehele week maar op het hok staan. Kuikenmineralen kunnen een zoutgehalte hebben van 12 tot 20% en duivenmineralen liggen rond de 0,3%. Even proeven dus en je weet genoeg.

De beste mineralen zijn de kleimineralen, "heelaarde" (gebakken leem) en veenconcentraat. Die zijn heel goed opneembaar. Ze binden afvalstoffen en giftige stoffen, die samen met de mest uitgestoten worden. Heel goed om die bij een goed zakje grit aan je duiven te geven. Tegenwoordig zien we ook een breed scala aan soorten allerhande emmers. Dat is helemaal ingeburgerd. Ook hier geldt weer: let op de kwaliteit. Sommige soorten kunnen ook veel te veel zout bevatten. En pas ook op voor vocht. Je moet deze mengelingen goed droog opslaan. Anders verpest je meer dan dat je goed doet.

Maagkiezel

Let er ook op dat er in je gritmengelingen maagkiezel zit. Die maagkiezel moet hoekig en scherp zijn en niet rond. Daar heb je niets aan. Het zorgt ervoor dat je voer goed wordt verteerd. Goede producten wil ik graag promoten. Als het niet in je gritmengeling zit, koop dan een zakje Thijssen maagkiezel. Die kun je in een potje op het hok bijvoeren. De duiven nemen dat alleen als ze dat nodig hebben. De kleine zakjes, kosten weinig maar leveren veel resultaat. Deze molensteentjes in de maag leveren een rendement op van 5% betere voerbenutting. De prijs meer dan waard dus.

Ik wens jullie allen veel kweekplezier, Willem.

Lange Adem ...

Bouwen, bouwen en nog eens bouwen

Jaco van Nieuwamerongen

De column van januari ging over geduld en vooral plezier hebben, waar je als marathonduivenliefhebber mee bezig bent. In de beginjaren als marathonduivenliefhebber is het goed om je focus te leggen op het opbouwen van je vliegploeg en de eventuele mooie prestaties zijn meegenomen. Daar is geduld voor nodig. Je leest in de blaadjes en op internet hoe de gevestigde kampioenen bezig zijn en diep in je hart wil je dat ook als beginnening. Daar schuilt een gevaar. Er zijn genoeg (te veel) beginnelingen die dit gaan kopiëren en dan komt de frustratie ... de prestaties zijn lang niet zo goed als bij de toppers. Dat is logisch, want bij dat kopieergedrag worden enkele belangrijke stappen overgeslagen.

Opbouwen van een sterke vliegploeg

Hoe de kampioenen bezig zijn om hun vliegploeg voor te bereiden op de vluchten, moet

je voor kennis aannemen en verder laten voor de toekomst. Het is goed om zelf, als starter, je focus te leggen op het opbouwen van een goede vliegploeg. Tegen starters zeg ik altijd: 'De eerste vijf jaar moet je bouwen, bouwen en nog eens bouwen aan een goede vliegploeg met marathonduiven die op de prijsdag thuis kunnen komen. De prijzen die je in de jaren wint, zijn meegenomen.' Voor deze houding is geduld nodig.

Waarom niet gelijk volle bak?

Hierboven staat een zowel logische als goede vraag. Het is belangrijk om in de eerste jaren te ontdekken wat je goede kweekduiven zijn, waar je een mooie stam duiven mee op kan aan bouwen. Dat ontdek je als je ziet welke jongen uit deze kwekers goed naar huis komen op hun eerste marathonvluchten. Verder heb je, in de beginjaren, de tijd om jezelf te ontdekken als duivenliefhebber. Waar moet ik op letten bij de voorbereiding naar de marathonvluchten toe? Op welke standen kan ik de duiven het beste inmanden? Je hebt in deze eerste jaren ook de tijd om je duiven goed te observeren en te leren kennen. Hoe gedragen ze zich als ze in vorm komen? Zo kun je een stam opbouwen en stap voor stap de lat van de duivenprestaties hoger gaan leggen.

Hoe vul je dat in?

Alles start met goede duiven. Als je duiven aanschaft, moet je kijken dat de ouders en grootouders goed gepresteerd hebben. Een minimum eis is eigenlijk dat 3 van de 4 grootouders goede prijzen hebben behaald. Met tweederangs duiven ga je niet in de kop presteren, zelfs niet in klein verband. Zorg dat je duiven gezond aan de start komen. Laat de gezondheid van de duiven met grote regelmaat controleren door een dierenarts die is gespecialiseerd in duiven. Verder is het goed om bevriend te zijn met een goed spelende liefhebber uit de regio, die je kan helpen met raad en daad. Duivensport kun je niet alleen. Zorg voor goed voer, mineralen, grit en een paar natuurproducten, zodat je duiven alles binnen krijgen wat ze nodig hebben om zo goed mogelijk te presteren.

Duivensport is een moeilijke hobby, waarin je ook tegenslag tegenkomt. Daarom is het goed om de juiste focus te hebben. In het begin is dat: bouwen. Laat je door tegenslag niet uit het veld slaan en blijf 'plezier' hoog in het vaandel houden. Vragen mag je altijd sturen naar 'De Stichting Behoud Duivensport' ... we zullen ze dan naar eer en geweten beantwoorden. <https://helpdesk.stichtingbehoudduivensport.nl/>

Andere Vliegduivensporten

Kees van Kollenburg en zijn Adana Wamduiven

Naast de klassieke wedvluchten met postduiven bestaan er wereldwijd vele andere vormen van duivensport, elk met hun eigen rassen, regels en tradities. In deze rubriek belichten we een duivensoort en/of liefhebber uit een andere tak van de vliegduivensport. Deze keer aandacht voor de 72-jarige Kees van Kollenburg uit Lieshout en zijn Adana Wamduiven. Als jongen raakte Kees via een oom met sierduiven besmet met het duivenvirus. In Best, waar hij destijds woonde, vloog hij een paar jaar actief met postduiven. Maar toen het andere geslacht in beeld kwam werden ze weggedaan.

Pas zo'n dertig jaar later, in 2004, begon het opnieuw te kriebelen. Via internet kwam Kees in contact met Louis Partouns, actief binnen de wereld van de vliegrollers. Deze wilde onder meer Sarajevo-rollers (ook wel Smyrna-rollers) uit Kroatië importeren. Via zijn werk had Kees daar kennissen, en zo rolde hij opnieuw de duivenwereld binnen, ditmaal in de bijzondere tak van de vliegrollers. Hij begon met verschillende soorten rollers, waaronder Birmingham- en Oosterse rollers. Uiteindelijk deed hij deze weer van de hand, mede omdat ze gevoelig bleken voor roofvogels. Vanaf 2012 schakelde hij geleidelijk over op de Adana Wamduif — het ras waar zijn hart nu werkelijk ligt. Momenteel houdt Kees ongeveer honderd duiven van verschillende rassen, waarvan zo'n vijftig Adana Wamduiven.

De Wamduif is een duikvluchtduif, afkomstig uit Syrië, Libanon en Zuid-Turkije. Wammen zijn koppige duiven en verlangen van de liefhebber wel wat inlevingsvermogen bij de training. Het spectaculaire duiken zit van nature in deze duiven, maar het vliegen moet hun wel worden aangeleerd — vooral het zogenaamde 'hoogte pakken', zoals dat in vaktermen heet. Gestreefd wordt naar punthoogte, waarbij de duiven "klimmen" tot een hoogte van ongeveer 600 meter en daarbij zowat recht boven het hok vliegen. Zodra ze op de gewenste hoogte zitten, wappert Kees met een witte deksel als teken dat ze naar beneden moeten komen. Op dat teken storten ze zich in een spectaculaire duikvlucht richting hok. De bedoeling is dat ze in een rechte lijn zonder onderbreking binnen 20 tot maximaal 30 seconden weer geland zijn.

Kees leert zijn jonge duiven het juiste vlieggedrag door ze samen met een ervaren oude duif los te laten. Toch wil niet elke Adana Wamduif goed vliegen; die aanleg moet echt in het karakter verankerd zijn. Sommige duiven gaan niet voldoende de hoogte in of vliegen liever apart van de groep. Daarom stelt Kees zijn vliegploegen met grote zorg samen en bewaakt ook of de duiven niet te vet zijn. Meestal laat hij de duiven vliegen in groepen van tien tot vijftientig stuks. Door de duiksnelheid suist de lucht zo hard langs de vleugels dat je ze hoort aankomen.

Het streven is de duiven (een groep of een trio) drie keer per dag te trainen. Luisteren de duiven goed, dan is vijf minuten vliegen voldoende en worden ze direct weer binnengehaald. Voor wedstrijden worden trio's samengesteld: drie zorgvuldig geselecteerde duiven die samen een team vormen.

Als Kees met een grote groep duiven vliegt, ziet hij bij voorkeur een vlieghoogte waarbij de vleugelslag nog wat zichtbaar is. Dit verkleint de kans op vervliegen. Enkele jaren geleden verloor Kees nog een complete groep van zijn beste Adana Wamduiven, die te ver van huis afdwaalden. Momenteel heeft Kees te veel duiven die de groep laag houden. Daarom zal hij zijn vliegploegen streng moeten selecteren. Dat komt wel goed, want er zit bewezen kwaliteit in de stam. Van bevriende liefhebbers betreft hij zelden vers bloed. Bloedverversing blijft lastig en je weet nooit precies wat je binnenhaalt en ook wat betreft ziektes moet je voorzichtig zijn, zegt Kees.

Kees is lid van de VCN (Vliegroller Club Nederland), die is aangesloten bij de EFU (Europäische Flugroller Union). De Nederlandse club telt ongeveer tachtig leden, niet alleen uit Nederland, maar ook uit Duitsland en België. De gemiddelde leeftijd ligt rond de 61 jaar. Een jaar of vijf geleden kreeg de VCN nog een impuls door de komst van een aantal nieuwe leden. Het ledenaantal is sindsdien op peil gebleven. Momenteel kampt de vereniging met bestuurlijke uitdagingen. Het blijkt lastig om nieuwe bestuursleden te vinden. Ondanks dat zijn gezondheid hem steeds meer beperkt, ondersteunt Kees het bestuur nog waar hij kan. Op termijn zal hij dit echter moeten afbouwen.

De wedstrijden vinden plaats op het thuishok, onder toezicht van een bevoegde beoordelaar (vliegcommissaris) en volgens een vastgesteld reglement. De beoordelaar heeft hiervoor een specifieke opleiding gevolgd. Daarnaast zijn er leden van wie de duiven vliegen vanaf een zogenoemde vliegstok. Jaarlijks organiseert de Vliegroller Club Nederland in juni het internationale vliegstoktreffen. De duiven beschouwen de vliegstok

als een transportabel hok, dat in een weiland of op een ander open terrein wordt geplaatst. Na de vliegshow keren zij er zelfstandig naar terug. Tijdens dit treffen komen liefhebbers uit onder meer Nederland, België, Frankrijk, Zwitserland en Duitsland samen — een teken van de internationale verbondenheid binnen deze bijzondere tak van de duivensport. Echter ook zonder wedstrijdelement kun je met deze duiven van hun duikvlucht genieten. En ... mocht je onverwacht van huis moeten, dan heb je de wammen binnen 5 minuten in het hok.

Deze discipline kan een aantrekkelijk alternatief zijn voor postduivenliefhebbers die — al dan niet tijdelijk — niet de tijd of energie hebben om zich zo intensief met hun duiven bezig te houden als in de postduivensport gebruikelijk is. Je moet er echter wel rekening mee houden dat wamduiven leergierige, eigenzinnige en soms behoorlijk eigenwijze duiven zijn, die van de liefhebber wel enig inlevingsvermogen vergen in de dagelijkse training en voersamenstelling. Voor meer informatie <https://vliegrollerclub.nl/>

De dierenarts aan het woord

Maart roert zijn staart

Door drs. H.T. Arts, dierenarts te Staphorst

De meeste duiven hebben hun koppelgenoot inmiddels gevonden. De eieren liggen in de schalen of de eerste jonge duiven zijn al uitgekomen. Ze liggen tevreden met een mooi gevuld kropje vol duivenmelk. Eén van de ouders houdt de jongen of de eieren warm, want buiten kan het nog steeds vriezen of stormen. Afgelopen weken werd er zelfs nog geschaatst op de met ijsel bedekte straten. De koude wind scheert regelmatig langs de duivenhokken. De melker draagt bij het voeren en verzorgen van zijn postduiven nog steeds een winterjas en muts. De duiven blijven keurig in hun hok; goede bescherming tegen koude luchtinval en tocht is belangrijk. In de praktijk hebben we de eerste gevallen van ontstoken ogen *cold eye* alweer gezien en behandeld.

Gelukkig worden de dagen langer en begint de buitentemperatuur, zowel overdag als 's nachts, weer boven het vriespunt te komen. De eerste merels laten hun mooiste gezang horen. Veel roofvogels wachten intussen geduldig op hun uitkijkposten, hopen dat er duiven worden losgelaten. Bij deze kou is een lekkere duif immers niet te versmaden. Wanneer je onderweg bent zie je ze langs de weg zitten of hoog in de lucht cirkelen.

Op de radio klonk een duidelijke boodschap van de voorzitter van de NPO: als de wettelijke regeling rond het verzamelverbod van vogels in Nederland niet wordt opgeheven, kunnen er geen vluchten plaatsvinden. Dat zou betekenen dat het komende wedstrijdseizoen – van eind maart/begin april tot en met oktober – mogelijk (deels) in het water valt. Op 26 februari vond overleg plaats met het ministerie en betrokken ambtenaren. De uitkomst daarvan was bij het schrijven van deze bijdrage voor *Vlucht naar de Toekomst* nog niet bekend. Positief is dat de NPO als onderdeel van NOC*NSF wordt erkend als volwaardige sportorganisatie. Ook KleindierNed, de overkoepelende organisatie van bonden die zich bezighouden met vogels en hun houders, voert constructief overleg met de ministeries over onder meer vogelgriep en aanverwante regelgeving.

Carnaval is voorbij, de vastentijd is begonnen en Pasen nadert. Normaal gesproken komen daarmee ook onze eerste duivenvluchten in zicht. Wanneer het seizoen nu start is echter nog onzeker en hangt af van de uitkomst van het overleg tussen de NPO en het ministerie. Voor ons als dierenartsen breekt met de start van het vliegseizoen een drukker periode aan. De postduiven moeten hun jaarlijkse vaccinatie tegen paramyxovirus krijgen. Daarnaast kiezen sommige liefhebbers voor extra bescherming tegen herpesvirus, rotavirus en adenovirus. Wij kunnen deze vaccinaties combineren in één injectie met Pharmavac PHA of het RP-vaccin. Beide vaccins zijn in Nederland geregistreerd en bieden een goede bescherming.

Denk er bovendien aan het seizoen door te komen zonder een uitbraak van pokken. Door enkele weken vóór de eerste vluchten te vaccineren, zijn de duiven goed beschermd wanneer zij tijdens het seizoen worden gebeten door stekende insecten die het pokkenvirus overbrengen. Het maken van keeluitstrijkjes in de aanloop naar de vluchten geeft extra zekerheid om de duiven in topconditie aan de start te brengen. Zo gaan we samen op naar Pasen — en hopelijk ook naar de eerste vluchten met de oude duiven.

Tot slot / Nieuws van de SBD

Het tweede nummer van *Vlucht naar de Toekomst* is, net als het eerste, goed ontvangen en inmiddels al ruim 1.000 keer gelezen. Ook in de afgelopen weken hebben zich weer tientallen nieuwe supporters aangemeld. Daarmee staat de teller nu op 700 supporters, van wie bijna de helft donateur is. Afgelopen maand is bovendien de digitale bibliotheek online gegaan, met de eerste negen boeken. Het is de bedoeling om elke twee weken een nieuw boek toe te voegen. Recent hebben we opnieuw tien boeken laten digitaliseren, waaronder twee zeer oude en zeldzame exemplaren van ruim honderd jaar oud. Inmiddels zijn de eerste 100 supporters geregistreerd als bibliotheekgebruiker. Wij roepen alle supporters en donateurs op om zich ook te registreren. Dat kan heel eenvoudig via de website, met één klik op de blauwe knop. Uiteraard hopen we dat ook veel nieuwe supporters en donateurs zich zullen aansluiten én registreren.